

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין

חחובה ישראל, אגודה שיתופית חקלאית בע"מ,

קלטה אגודה שיתופית חקלאית בע"מ ודזרט אויל בע"מ

1. פתח דבר

ביום 1 בספטמבר 2014 הונחה בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), להסדר כובל בהסכם שבין חחובה ישראל, אגודה שיתופית חקלאית בע"מ (להלן: "חחובה"), קלטה אגודה שיתופית חקלאית בע"מ (להלן: "קלטה") וביחד: "חחובה ישראל" ודזרט אויל בע"מ (להלן: "דזרט אויל") בגין מספר כבילות אשר יפורטו להלן הנלוות לעסקת מיזוג בין חחובה, קלטה וחחובה ישראל (להלן ביחד: "הצדדים"). למיזוג זה נתתי אישורי ביום 23 בספטמבר 2014.

לאחר שבחנתי את ההסדר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים מן ההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ההסדרים ראויים לפטור לפי סעיף 14 לחוק, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

2.1 הצדדים

חחובה ישראל היא אגודה שיתופית חקלאית המוחזקת במלואה, בעקיפין ובאמצעות קלטה, על ידי קיבוץ חצרים. חחובה ישראל עוסקת בגידול צמחי חחובה, במיצוי שמן החחובה, שיווקו ומכירתו בארץ ובחו"ל.

דזרט אויל היא חברה פרטית המוחזקת על ידי משקי חבל עזה¹ (כ-70%) וקיבוץ בארי (כ-30%). דזרט אויל עוסקת בגידול צמחי חחובה, במיצוי שמן החחובה, שיווקו ומכירתו בארץ ובחו"ל.

¹ משקי חבל עזה מוחזקת על ידי המושבים גני טל, קטיף, גדיד, בדולח, גן אור, נצר חזני (כ-15% כ"א) ומורג (כ-10%).

2.2. רקע כללי ותיאור ההסדר

במסגרת הסכם מיזוג שנחתם בין חוחובה ישראל ודזרט אויל (להלן: "**הסכם המיזוג**") תוקם על ידי הצדדים אגודה שיתופית חקלאית חדשה (להלן: "**האגודה השיתופית**") אשר תחזק על ידי חוחובה ישראל (כ-60%) ודזרט אויל (כ-40%). חוחובה ישראל ודזרט אויל יעבירו את מלוא פעילותן בתחום השיווק והמכירה בחו"ל של שמן החוחובה לאגודה השיתופית, ולאחר מכן פעילות זו תיעשה על ידי האגודה השיתופית בלבד.²

עניינה של הבקשה מושא החלטה זו במספר כבילות הכלולות בהסכם המיזוג, כדלקמן: (1) התחייבות חוחובה ישראל ודזרט אויל שלא לבצע פעולת שיווק או מכירה של שמן החוחובה מחוץ לישראל שלא באמצעות האגודה השיתופית שתוקם. דהיינו, כבילת אי תחרות; (2) התחייבות הצדדים למכור את מלוא תוצרת שמן החוחובה המיועד לשיווק בחו"ל לאגודה השיתופית והתחייבות מקבילה של האגודה השיתופית לרכוש את שמן החוחובה מאת הצדדים.

3. השפעת הכבילות על התחרות

3.1 כבילת אי התחרות

המגביל עצמו מתחרה פוטנציאלי בשוק, בהיעדר הכבילה. יחד עם זאת, דיני ההגבלים העסקיים מכירים ברצונם של צדדים המחזיקים במשותף בגוף עסקי להגביל את יכולתו של מי מהם מלהתחרות בפעילותם המשותפת, דהיינו פעילות הגוף בו הם מחזיקים יחדיו. התחייבות הצדדים שלא להתחרות בעסק או במיזם המשותף נועדה לקדם השקעה בו מצד הצדדים המחזיקים במשותף, בין היתר, באמצעות העברת הון, ידע או תשומות החשובות לפעילותו.³

התחייבות זו אף עולה בקנה אחד עם תכליתם של כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), תשס"ו-2006 (להלן: "**פטור הסוג למיזמים משותפים**"). כמו כן, היא עולה בקנה אחד עם כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים) תשס"ט-2009 - הפוטרים את התחייבותו של בעל זכויות בעסק המוכר זכויותיו או חלקן, שלא להתחרות בעסק הנמכר, מן החובה לקבל את אישור בית הדין וזאת, כל עוד הוא מחזיק בלמעלה מ-20% מהזכויות בעסק או מועסק בו, והכל בכפוף לתנאים האחרים המנויים בפטור הסוג.

הטעמים שנמנו לעיל מתקיימים גם ביחס לתניית אי התחרות שבין הצדדים בענייננו. תניית אי התחרות היא תוצר נלווה להסכמה על פעילותם המשותפת של הצדדים במסגרת האגודה השיתופית והיא נחוצה לצורך הבטחת פעילות זו ואף טבעית לה. בנוסף, התחייבותם של הצדדים לאי תחרות נוגעת אך ורק לפעילות שיווק ומכירה של שמן החוחובה מחוץ לישראל. כאמור, פעילות משותפת זו אושרה על ידי במסגרת אישור המיזוג בין הצדדים. כבילה זו אינה מונעת מן הצדדים להמשיך ולהתחרות בשיווק ומכירה של שמן החוחובה בישראל. בנוסף, תקופת אי

² הצדדים הבהירו כי שאר פעילויותן של דזרט אויל וחוחובה ישראל: גידול החוחובה; מיצוי שמן החוחובה; ושיווק ומכירת שמן החוחובה ללקוחות בישראל **אינם** חלק מעסקת המיזוג שאושרה על ידי ביום 23 בספטמבר 2014 ויתבצעו על ידי חוחובה ישראל ודזרט בנפרד.

³ ראו: החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בין: **רפאל מערכות לחימה מתקדמות בע"מ ו-Lockheed Martin Corporation Missiles and Fire Control Operating Entity**, 2012 **הגבלים עסקיים** 500241.

התחרות לה התחייבו הצדדים עומדת בתוקפה עד שאחד מן הצדדים ייפדה את מניותיו או יפעל לפירוק האגודה השיתופית. תקופה זו הינה סבירה ועולה בקנה אחד עם התקופה הנזכרת בפטור הסוג למיזמים משותפים.

3.2 התחייבותם של הצדדים למכור את מלוא תוצרת שמן החוחובה לשיווק בחו"ל לאגודה השיתופית והתחייבותה מהקבילה של האגודה השיתופית לרכוש את שמן החוחובה מאת הצדדים

האמור לעיל בנוגע להתחייבות לאי תחרות של הצדדים נכון גם לענין התחייבות הצדדים למכור את שמן החוחובה שיוצר על ידם ואשר מיועד לשיווק בחו"ל לאגודה השיתופית שתוקם, ולהתחייבותה המקבילה של האגודה השיתופית לרכוש את שמן החוחובה. חשש אפשרי הנובע מכבילה זו הוא מפני הדרה של מתחריה של האגודה השיתופית כתוצאה מחסימת יכולתם לרכוש תשומה ומאידך, חסימת ספקים המתחרים בצדדים המחזיקים באגודה השיתופית, כתוצאה מהתחייבות האגודה השיתופית לרכישה.

דיני התחרות מכירים ברצונם הלגיטימי של צדדים למיזם משותף להבטיח את פעילותו של המיזם בדרך של הסדרת רכישת ומכירת התשומות הדרושות לפעילות המיזם. ברוח זו מתיר סעיף 2(ב) לפטור הסוג למיזמים משותפים לצדדים למיזם משותף, בין היתר, לכלול בהסדר שביניהם התחייבויות לאספקה ולרכישה מאת הצדדים למיזם.⁴ בענייננו, התחייבותם של הצדדים למכור את שמן החוחובה לאגודה השיתופית והתחייבות המקבילה של האגודה השיתופית לרכוש את שמן החוחובה נובעת במישרין מפעילות המיזם הממוזג שזכה כאמור לאישורי ואשר יעסוק בשיווק תוצרתם של הצדדים מחוץ לישראל.

אשר על כן, לאחר שמצאתי לנכון לאשר את המיזוג, ולאחר ששוכנעתי על יסוד הטעמים שלעיל כי ההסדר אינו מעלה חשש לפגיעה של ממש בתחרות בשוק, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות ובמניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו, ראיתי לנכון ליתן פטור בגין הסדר כובל זה.

⁴ ראו סעיפים 2(ב)(7) ו- 2(ב)(8)א לפטור הסוג למיזמים משותפים.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דיויד גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ט בחשון, תשע"ה

12 בנובמבר 2014